

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Predstečajni i stečajni postupak mogu se provesti nad pravnom osobom i nad imovinom dužnika pojedinca, ako zakonom nije drukčije određeno. Dužnikom pojedincem u smislu Stečajnog zakona („Narodne novine“ 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24; dalje u tekstu: SZ) smatra se fizička osoba obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i fizička osoba obveznik poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje prijetee nesposobnosti za plaćanje. Prijeteća nesposobnost za plaćanje postoji ako predlagatelj učini vjerojatnim da dužnik svoje postojeće obveze neće moći ispuniti po dospeljeću.

Smatrat će se da postoji prijetee nesposobnost za plaćanje ako u trenutku podnošenja prijedloga nisu nastale okolnosti zbog kojih se smatra da je dužnik postao trajnije nesposoban za plaćanje i ako:

- dužnik u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa ili
- duže od 30 dana kasni s isplatom plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku ili
- u roku od 30 dana ne uplati doprinose i poreze prema plaći iz podstavka 2. ovoga stavka, računajući od dana kada je radniku bio dužan isplatiti plaću.

b) Stečajni postupak može se otvoriti ako sud utvrdi postojanje stečajnoga razloga. Stečajni razlozi su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost.

Dužnik može predložiti otvaranje stečajnoga postupka i ako učini vjerojatnim da svoje već postojeće obveze neće moći ispuniti po dospeljeću (prijetee nesposobnost za plaćanje).

Na prijetee nesposobnost za plaćanje kao stečajni razlog na odgovarajući način se primjenjuju odredbe o prijeteej nesposobnosti za plaćanje kao predstečajnom razlogu.

Nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Okolnost da je dužnik namirio ili da može namiriti u cijelosti ili djelomično tražbine nekih vjerovnika ne znači da je sposoban za plaćanje.

Smatrat će se da je dužnik nesposoban za plaćanje:

- ako u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija ima jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju dužem od 60 dana koje je trebalo, na temelju valjanih osnova za plaćanje, bez daljnjeg pristanka dužnika naplatiti s bilo kojeg od njegovih računa
- ako nije isplatio tri uzastopne plaće koje radniku pripadaju prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu kojim se uređuju obveze poslodavca prema radniku.

Prezaduženost postoji ako je imovina dužnika pravne osobe manja od postojećih obveza.

3 Koja imovina čini dio nesolventijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka.

Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika.

Raspolaganja prijašnjih osoba ovlaštenih za zastupanje dužnika po zakonu, odnosno dužnika pojedinca nakon otvaranja stečajnoga postupka predmetima iz stečajne mase bez pravnoga su učinka, osim onih raspolaganja za koja vrijede opća pravila o zaštiti povjerenja u javne knjige. Drugoj strani vratit će se njezina protučinidba iz stečajne mase ako je njome povećana vrijednost stečajne mase.

Ako je dužnik pojedinac stekao nasljedstvo ili zapis prije otvaranja ili tijekom stečajnoga postupka, samo se on ima pravo prihvatiti ili odreći nasljedstva ili zapisa.

Ako je dužnik s nekom trećom osobom u suvlasničkoj ili kojoj drugoj pravnoj zajednici ili ortaštvu, podjela imovine obaviti će se izvan stečajnoga postupka. Za obveze iz takvoga odnosa može se iz udjela dužnika tražiti odvojeno namirenje.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - pretpostavke za imenovanje povjerenika iste su kao i pretpostavke za imenovanje stečajnoga upravitelja. Povjerenika će sud imenovati rješenjem o otvaranju predstečajnoga postupka. Povjerenik prestaje obavljati dužnost na dan pravomoćnosti plana restrukturiranja, na dan otvaranja stečajnoga postupka ili odlukom vjerovnika.

Povjerenik je dužan u predstečajnom postupku:

1. ispitati poslovanje dužnika
2. ispitati popis imovine i obveza dužnika
3. ispitati vjerodostojnost prijavljenih tražbina
4. osporiti tražbine ako na temelju priopćenja vjerovnika ili iz nekoga drugog razloga posumnja u njihovo postojanje
5. nadzirati poslovanje dužnika, osobito financijsko poslovanje dužnika, stvaranje obveza prema trećim osobama, izdavanje sredstava osiguranja plaćanja, te poslovanje u prodaji robe odnosno usluga, pazeći pritom da se ne oštećuje imovina dužnika
6. podnijeti prijavu sudu ako dužnik postupi protivno odredbama članka 67. SZ – a
7. pružiti pomoć dužniku u izradi plana restrukturiranja ili u pregovorima o tom planu
8. preuzeti djelomično upravljanje nad imovinom ili poslovima dužnika tijekom pregovora, osim u dijelu u kojem dužnik može slobodno raspolagati prema odredbama ovoga Zakona
9. izdavati naloge i potvrde prema odredbama članaka 69. i 71. SZ – a
10. nadzirati pravodobnost i potpunost namirenja troškova predstečajnoga postupka
11. podnositi na propisanom obrascu izvješća sudu o tijeku predstečajnoga postupka

12. obavljati druge poslove u skladu sa SZ – om.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik može obavljati samo plaćanja nužna za redovno poslovanje. U tom razdoblju dužnik ne smije ispunjavati obveze nastale i dospjele prije otvaranja predstečajnoga postupka, osim obveza plaćanja iz radnoga odnosa u bruto iznosu za radnike i prijašnje dužnikove radnike čije su tražbine dospjele do dana otvaranja predstečajnoga postupka, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom i kolektivnim ugovorom, tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno plaće radnika uvećane za iznos doprinosa na osnovicu i druga materijalna prava radnika u skladu s ugovorima o radu i kolektivnim ugovorima dospjela nakon podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka, plaćanja za troškove predstečajnoga postupka i druga plaćanja nužna za redovno poslovanje propisana posebnim zakonom.

Od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka do donošenja rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka dužnik ne može otuđiti ni opterećivati svoju imovinu osim na temelju prethodnoga odobrenja povjerenika ili suda ako povjerenik nije imenovan.

b) Stečajni postupak – izbor stečajnoga upravitelja u stečajnom postupku obavlja se metodom slučajnoga odabira s liste stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda odnosno s liste visoko kvalificiranih stečajnih upravitelja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Na temelju izbora stečajnoga upravitelja sud imenuje stečajnoga upravitelja rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka. Iznimno, ako je u predstečajnom postupku koji je prethodio stečajnom postupku imenovan povjerenik ili je u stečajnom postupku imenovan privremeni stečajni upravitelj, sud će povjerenika odnosno privremenoga stečajnog upravitelja imenovati stečajnim upraviteljem.

Stečajni upravitelj ima prava i obveze tijela dužnika pravne osobe, ako SZ – om nije drukčije određeno. Ako stečajni dužnik nastavlja poslovati tijekom stečajnoga postupka u skladu s člankom 217. stavkom 2. SZ – a, poslovanje vodi stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj zastupa dužnika. Stečajni upravitelj vodi samo one poslove dužnika pojedinca koji se odnose na stečajnu masu i zastupa ga kao stečajnoga dužnika s ovlaštenjima zakonskoga zastupnika.

Stečajni upravitelj dužan je postupati savjesno i uredno, a osobito:

1. dovesti u red očevidnik knjigovodstvenih podataka do dana otvaranja stečajnoga postupka
2. sastaviti predračun troškova stečajnoga postupka i dostaviti na odobrenje odboru vjerovnika
3. odrediti povjerenstvo za popis imovine
4. sastaviti početno stanje imovine dužnika
5. kao dobar gospodar brinuti se o završetku započetih, a neobavljenih poslova dužnika i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad sredstvima dužnika
6. brinuti se o ostvarivanju tražbine dužnika
7. savjesno voditi poslovanje dužnika iz članka 217. stavka 2. SZ – a
8. dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje isprave koje se odnose na radnopravni status osiguranika
9. unovčiti, odnosno naplatiti s pažnjom dobrog gospodara stvari i prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu
10. dostaviti Financijskoj agenciji zahtjeve za prodaju nekretnina, pokretnina, prava i imovine stečajnog dužnika elektroničkom javnom dražbom i zahtjeve za upis nekretnina, pokretnina, prava i imovine stečajnog dužnika u Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku
11. izvršiti uplatu preduma troškova provedbe prodaje elektroničkom javnom dražbom i troškova upisa podataka u Očevidnik nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku Financijskoj agenciji, što predstavlja trošak postupka
12. pripremiti isplatu vjerovnika i nakon odobrenja izvršiti isplatu
13. dostaviti odboru vjerovnika završni račun
14. izvršiti naknadne isplate vjerovnika
15. nakon zaključenja stečajnoga postupka zastupati stečajnu masu u skladu sa SZ – om.

Stečajni upravitelj dužan je podnositi na propisanom obrascu pisana izvješća o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase, i to najmanje jedanput u tri mjeseca.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

Ako je u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka stečajni vjerovnik, na temelju zakona ili ugovora, imao pravo na prijeboj, otvaranje stečajnoga postupka ne utječe na to njegovo pravo.

Ako su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka jedna ili više tražbina koje se imaju prebiti pod odgovornim uvjetom ili nisu dospjele ili nisu upravljene na istovrsne činidbe, prijeboj će nastupiti kada za to budu ispunjene potrebne pretpostavke. Na prijeboj se ne primjenjuje pravilo da nedospjele tražbine dopijevaju otvaranjem stečajnog postupka i nenovčane tražbine ili one čiji je novčani iznos neodređen ne ističu se u novčanoj vrijednosti na koju se mogu procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka. Ako tražbina kojom se treba obaviti prijeboj postane bezuvjetna i dospjela prije nego što prijeboj postane moguć, prijeboj je isključen.

Prijeboj nije isključen za tražbine koje glase na različite valute ili obračunske jedinice, ako se te valute ili obračunske jedinice u mjestu isplate tražbine kojom se prijeboj obavlja, mogu slobodno zamijeniti. Preračunavanje se obavlja prema tečaju koji u mjestu plaćanja vrijedi u vrijeme primitka izjave o prijeboju.

Prijeboj nije dopušten:

1. ako je obveza stečajnoga vjerovnika prema stečajnoj masi nastala tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
2. ako je stečajni vjerovnik svoju tražbinu stekao od drugoga vjerovnika tek nakon otvaranja stečajnoga postupka
3. ako je stečajni vjerovnik tražbinu stekao ustupom za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja predstečajnoga postupka, odnosno ako nije otvoren predstečajni postupak za posljednjih šest mjeseci prije dana otvaranja stečajnoga postupka, a znao je ili morao znati da je dužnik postao nesposoban za plaćanje ili da je protiv njega podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka, odnosno prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka. Iznimno, prijeboj će biti dopušten ako se radi o tražbini koja je ustupljena u svezi s ispunjenjem neispunjenih ugovora ili o tražbini čije je pravo na ispunjenje ponovno stečeno uspješnim pobijanjem pravnoga posla dužnika
4. ako je stečajni vjerovnik mogućnost prijeboja stekao pobožnom pravnom radnjom.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Ako dužnik i njegov suugovaratelj u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nisu ili nisu u potpunosti ispunili dvostrano obvezni ugovor, stečajni upravitelj može umjesto dužnika ispuniti ugovor i zahtijevati ispunjenje od druge strane. Ako stečajni upravitelj odbije ispunjenje, druga strana svoju tražbinu zbog neispunjenja može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. Ako druga strana pozove stečajnoga upravitelja da se očituje o svom pravu na izbor, stečajni upravitelj je dužan odmah, a najkasnije nakon izvještajnoga ročišta preporučenom pošiljkom obavijestiti drugu stranu o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Iznimno, ako bi za drugu stranu do izvještajnoga ročišta nastupila znatna šteta, na koju je upozorila stečajnoga upravitelja, stečajni upravitelj dužan je u roku od osam dana preporučenom pošiljkom obavijestiti o tome namjerava li zahtijevati ispunjenje ugovora. Ako propusti tako postupiti, stečajni upravitelj neće biti ovlašten zahtijevati ispunjenje ugovora.

Ako je dugovana činidba djeljiva te ako je druga strana svoju činidbu u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka djelomično ispunila, ona će svoje pravo na protučinidbu koja odgovara njezinoj djelomično ispunjenoj činidbi moći ostvarivati kao stečajni vjerovnik i ako stečajni upravitelj zahtijeva ispunjenje preostalog dijela činidbe. Druga strana nema pravo zbog neispunjenja svoga prava na protučinidbu iz stečajne mase zahtijevati povrat onoga što je djelomičnim ispunjenjem njezine činidbe prije otvaranja stečajnoga postupka prešlo u imovinu dužnika.

Ako je u zemljišnu knjigu upisana predbilježba radi osiguranja zahtjeva za stjecanje ili ukidanje prava na nekoj dužnikovoj nekretnini ili na nekom pravu upisanom u korist dužnika ili radi osiguranja zahtjeva za promjenu sadržaja ili reda toga prava, vjerovnik svoju tražbinu može namiriti kao vjerovnik stečajne mase. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema vjerovniku pa ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ova odredba na odgovarajući se način primjenjuje na predbilježbe upisane u upisnik brodova, upisnik brodova u izgradnji ili registar zrakoplova.

Ako je dužnik prije otvaranja stečajnoga postupka pokretnu stvar prodao uz pridržaj prava vlasništva i kupcu stvar predao u posjed, kupac može zahtijevati ispunjenje ugovora o kupoprodaji. Isto vrijedi i ako je dužnik preuzeo daljnje obveze prema kupcu te ih u cijelosti ili djelomično nije ispunio. Ako je prije otvaranja stečajnoga postupka dužnik pokretnu stvar kupio uz pridržaj prava vlasništva i stvar od prodavatelja dobio u posjed, stečajni upravitelj ima pravo na izbor u skladu s odredbama članka 181. SZ – a.

Najam i zakup nekretnina ili prostorija ne prestaju otvaranjem stečajnoga postupka. To vrijedi i za najamne i zakupne odnose koje je dužnik sklopio kao najmodavac ili zakupodavac, a tiču se predmeta koji su radi osiguranja preneseni na treću osobu koja je financirala njihovu nabavu ili proizvodnju. Prava koja se odnose na vrijeme prije otvaranja stečajnoga postupka, kao i štetu nastalu prijevremenim otkazom ugovora druga strana može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik.

Najam ili zakup nekretnine ili prostorije koji je dužnik ugovorio kao najmoprimac ili zakupnik stečajni upravitelj može otkazati bez obzira na ugovoreno trajanje, pridržavajući se zakonskoga otkaznog roka. Ako stečajni upravitelj izjavi otkaz, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Ako dužnik u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka nije preuzeo nekretninu ili prostoriju, stečajni upravitelj i druga strana mogu odustati od ugovora. Ako stečajni upravitelj odustane, druga strana može kao stečajni vjerovnik zahtijevati naknadu štete nastale prijevremenim prestankom ugovornoga odnosa. Svaka je strana dužna u roku od 15 dana obavijestiti drugu stranu, na njezin zahtjev, o tome namjerava li odustati od ugovora. Ako to ne učini, gubi pravo na odustanak.

Ako je dužnik kao najmodavac ili zakupodavac nekretnine ili prostorije prije otvaranja stečajnoga postupka raspolagao tražbinama iz najamnoga i zakupnoga odnosa za neko kasnije vrijeme, ta raspoložba ima pravni učinak samo u mjeri u kojoj se odnosi na najamninu, odnosno zakupninu za kalendarski mjesec koji teče u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka. Ako je stečajni postupak otvoren nakon petnaestoga dana u mjesecu, raspoložba ima pravni učinak i za sljedeći kalendarski mjesec. Ova raspoložba osobito se odnosi na naplatu najamnine ili zakupnine. Raspoložba na temelju ovrhe izjednačena je s ugovornom raspoložbom.

Stečajni upravitelj može u ime stečajnoga dužnika kao najmodavca ili zakupodavca otkazati najamni ili zakupni odnos u zakonskom otkaznom roku neovisno o ugovorenom otkaznom roku.

Treća osoba kojoj je stečajni upravitelj otuđio nekretninu ili prostorije koje je dužnik dao u najam ili i koji stoga stupi umjesto dužnika u najamni ili zakupni odnos, može otkazati taj odnos u zakonskom otkaznom roku.

Ako je dužnik najmoprimac ili zakupnik, druga ugovorna strana ne može otkazati ugovor o najmu ili zakupu nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka:

1. zbog zakašnjenja s plaćanjem najamnine ili zakupnine do kojega je došlo prije otvaranja stečajnoga postupka
2. zbog pogoršanja dužnikova imovnog stanja.

Otvaranjem stečajnoga postupka ugovori o radu ili službi sklopljeni s dužnikom kao poslodavcem ne prestaju. Otvaranje stečajnoga postupka poseban je opravdani razlog za otkaz ugovora o radu. Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj u ime dužnika poslodavca i radnik mogu otkazati ugovor o radu, bez obzira na ugovoreno trajanje ugovora i bez obzira na zakonske ili ugovorene odredbe o zaštiti radnika. Otkazni rok iznosi mjesec dana, ako zakonom nije određen kraći rok. Ako radnik smatra da otkaz njegova radnog odnosa nije u skladu sa zakonom, može tražiti zaštitu svojih prava u skladu s odredbama Zakona o radu.

Stečajni upravitelj može, radi završetka započetih poslova i otklanjanja moguće štete, na temelju odobrenja suda, sklopiti nove ugovore o radu na određeno vrijeme bez ograničenja koji su za ugovor o radu na određeno vrijeme propisani općim propisom o radu. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa određuje stečajni upravitelj, na temelju odobrenja suda, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa na koja je pravo nastalo nakon otvaranja stečajnoga postupka namiruju se kao obveze stečajne mase.

Otvaranjem stečajnoga postupka prestaju prava radnika na suodlučivanje. Sporazumi s radničkim vijećem ne obvezuju stečajnoga upravitelja.

Nalog dužnika koji se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu prestaje otvaranjem stečajnoga postupka. Ako nalogoprimac, koji bez svoje krivnje nije saznao za otvaranje stečajnoga postupka, nastavi s obavljanjem posla, smatrat će se da je nalog i dalje na snazi. Tražbine nalogoprimalca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine stečajnoga vjerovnika. Nalogoprimac je dužan radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprimalca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ponude učinjene dužniku ili ponude koje je učinio dužnik prestaju vrijediti na dan otvaranja stečajnoga postupka ako do toga dana nisu prihvaćene.

U odnosu na ugovore o djelu kojima se netko obvezao da će za dužnika obavljati određene poslove te na punomoć dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu i koja prestaje otvaranjem stečajnoga postupka nalogoprimalci su dužni radi otklanjanja štete nastaviti s obavljanjem posla i nakon otvaranja stečajnoga postupka sve dok stečajni upravitelj ne preuzme obavljanje posla. Tražbine nalogoprimalca u svezi s takvim nastavljenim obavljanjem posla namiruju se kao tražbine vjerovnika stečajne mase.

Ugovorne odredbe kojima se unaprijed isključuje ili ograničava primjena odredbi SZ – a su bez pravnoga učinka.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje ovršnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv dužnika. Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene
- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u slučaju na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - nakon otvaranja stečajnoga postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Vjerovnici koji nisu stečajni vjerovnici nisu ovlašteni tražiti ovrhu ili osiguranje na budućim tražbinama dužnika pojedinca po osnovi njegova radnoga odnosa ili druge službe, ili na njegovim tražbinama po toj osnovi tijekom stečajnoga postupka, osim ovrhe ili osiguranja radi naplate zahtjeva za uzdržavanje i drugih tražbina koje se mogu namiriti iz onoga dijela prihoda dužnika iz radnoga odnosa iz kojega se ne mogu namiriti tražbine drugih vjerovnika. Takvi postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Nakon što ti postupci budu nastavljeni, ovršni sud će ih obustaviti.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka izlučni vjerovnici mogu radi ostvarenja svojih prava pokrenuti protiv dužnika postupke ovrhe i osiguranja prema općim pravilima ovršnoga postupka. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja koje su ti vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnoga postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud prema pravilima ovršnoga postupka.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka razlučni vjerovnici nisu ovlašteni pokrenuti postupak ovrhe ili osiguranja. Postupci ovrhe i osiguranja koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka prekidaju se. Prekinute postupke ovrhe i osiguranja nastaviti će sud koji vodi stečajni postupak primjenom pravila o unovčenju predmeta na kojima postoji razlučno pravo u stečajnom postupku.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka dopustiti će se i provesti upis u javne knjige, ako su pretpostavke za upis ostvarene prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnoga postupka.

Ovrha radi ostvarenja tražbina prema stečajnoj masi koje nisu zasnovane pravnom radnjom stečajnoga upravitelja nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnoga postupka.

Ova odredba ne odnosi se na:

1. obveze stečajne mase iz dvostrano obveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti
2. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa za vrijeme nakon prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor
3. obveze iz trajnoga obveznoga odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak pamica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - od dana otvaranja predstečajnoga postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje parničnih postupaka protiv dužnika.

Takvi postupci koji su u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnoga postupka. Prekinuti postupci nastaviti će se na prijedlog vjerovnika:

- nakon sklopljenog predstečajnog sporazuma – u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene

- nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnoga postupka.

Ove odredbe ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka.

U postupcima pred sudom u kojima je utvrđen prekid postupka zbog otvaranja predstečajnoga postupka i u kojima je, nakon toga, doneseno pravomoćno rješenje o potvrdi predstečajnoga sporazuma kojim je obuhvaćena tražbina vjerovnika sud će postupak nastaviti i odbaciti tužbu odnosno obustaviti ovrhu ili postupak osiguranja, osim u odnosu na tražbine ili dio tražbina koje su u predstečajnom postupku osporene.

b) Stečajni postupak - parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu, uključujući i arbitražne postupke koji su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bili u tijeku, stečajni upravitelj preuzet će u ime i za račun stečajnoga dužnika. Parnice u svezi s tražbinama koje se prijavljuju u stečajni postupak ne mogu se nastaviti prije nego što su ispitane na ispitnom ročištu.

Parnice koje su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bile u tijeku protiv stečajnoga dužnika preuzet će u njegovo ime stečajni upravitelj ako se tiču:

1. izlučenja nekoga predmeta iz stečajne mase
2. odvojenoga namirenja
3. obveza stečajne mase.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

a) Predstečajni postupak - vjerovnici dužnika u predstečajnom postupku su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja predstečajnoga postupka imaju imovinskopравnu tražbinu prema dužniku. Na pravo glasa vjerovnika za glasovanje o planu restrukturiranja na odgovarajući se način primjenjuju pravila SZ o utvrđivanju prava glasa u stečajnom planu.

Vjerovnici glasuju pisanim putem na propisanom obrascu za glasovanje. Obrazac za glasovanje mora biti dostavljen sudu najkasnije do početka ročišta za glasovanje te ga mora potpisati i ovjeriti ovlaštena osoba. Ako vjerovnici do početka ročišta za glasovanje ne dostave obrazac za glasovanje ili dostave obrazac iz kojeg se ne može nedvojbeno utvrditi kako su glasovali, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Vjerovnici nazočni na ročištu glasuju na propisanom obrascu za glasovanje. Ako vjerovnici s pravom glasa ne glasuju ni na tom ročištu, smatrat će se da su glasovali protiv plana restrukturiranja.

Svaka skupina vjerovnika s pravom glasa odvojeno glasuje o planu restrukturiranja. Pravila o razvrstavanju sudionika u stečajnom planu na odgovarajući način se primjenjuju na razvrstavanje vjerovnika u predstečajnom postupku.

Smatrat će se da su vjerovnici prihvatili plan restrukturiranja ako je za njega glasovala većina svih vjerovnika i ako u svakoj skupini zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali za plan dvostruko prelazi zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv prihvatanja plana.

Vjerovnici koji imaju neko zajedničko pravo ili čija su prava do nastanka predstečajnoga razloga činila jedinstveno pravo računaju se pri glasovanju kao jedan vjerovnik. Na odgovarajući način postupit će se i s nositeljima razlučnih prava ili prava plodouživanja.

b) Stečajni postupak - Odbor vjerovnika – sud može, radi zaštite interesa vjerovnika u stečajnom postupku, prije prvoga ročišta vjerovnika osnovati odbor vjerovnika i imenovati njegove članove.

U odboru vjerovnika moraju biti zastupljeni stečajni vjerovnici s najvišim tražbinama i stečajni vjerovnici s malim tražbinama. U odboru vjerovnika treba biti zastupljen i predstavnik prijašnjih dužnikovih radnika, osim ako kao stečajni vjerovnici sudjeluju s beznačajnim tražbinama.

Za članove odbora vjerovnika mogu biti imenovani i razlučni vjerovnici i osobe koje nisu vjerovnici ako bi svojim stručnim znanjem mogle pridonijeti radu toga odbora.

Članova odbora vjerovnika mora biti neparan broj, a najviše devet. Ako je broj stečajnih vjerovnika manji od pet, ovlaštenja odbora vjerovnika imaju svi vjerovnici.

Odbor vjerovnika dužan je nadzirati stečajnoga upravitelja i pomagati mu u vođenju poslova, pratiti tijek poslovanja iz članka 217. SZ, pregledavati poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju te naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca. Za obavljanje pojedinih poslova iz svoga djelokruga odbor vjerovnika može ovlastiti pojedine svoje članove.

U okviru svoga djelokruga odbor vjerovnika osobito:

1. razmatra izvješća stečajnoga upravitelja o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase
2. pregledava poslovne knjige i cjelokupnu dokumentaciju koju je preuzeo stečajni upravitelj
3. podnosi prigovor sudu na rad stečajnoga upravitelja
4. daje odobrenje na predračun troškova stečajnoga postupka

5. daje mišljenje sudu o unovčenju imovine dužnika, kad sud to zatraži
6. daje mišljenje sudu o nastavljanju započetih poslova odnosno o radu stečajnoga dužnika, kad sud to zatraži
7. daje mišljenje sudu o priznavanju opravdanih manjkova utvrđenih popisom imovine, kad sud to zatraži.

(3) Odbor vjerovnika dužan je obavješćivati vjerovnike o tijeku stečajnoga postupka i o stanju stečajne mase.

Skupština vjerovnika

Skupštinu vjerovnika saziva sud. Pravo sudjelovanja imaju svi stečajni vjerovnici, svi stečajni vjerovnici s pravom odvojenoga namirenja, stečajni upravitelj i dužnik pojedinac.

Skupština vjerovnika ovlaštena je na izvještajnom ročištu ili kojem kasnijem ročištu:

1. osnovati odbor vjerovnika, ako on nije osnovan, odnosno izmijeniti njegov sastav ili ga ukinuti
2. imenovati novoga stečajnog upravitelja
3. odlučiti o nastavku ili obustavi poslovanja stečajnog dužnika i o načinu i uvjetima unovčenja njegove imovine
4. naložiti stečajnom upravitelju izradu stečajnoga plana
5. donijeti sve odluke iz nadležnosti odbora vjerovnika
6. odlučiti o drugim pitanjima važnim za provedbu i završetak stečajnoga postupka u skladu s SZ.

Skupština vjerovnika ima pravo zatražiti od stečajnoga upravitelja obavijesti i izvještaje o stanju stvari i vođenju poslova. Ako odbor vjerovnika nije osnovan, skupština vjerovnika može naložiti provjeru prometa i iznosa gotova novca kojom upravlja stečajni upravitelj.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventne mase ili raspolagati njome?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati. Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkopravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventnu masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Otvaranjem stečajnoga postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja. Otvaranjem stečajnoga postupka prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje imovinom koja ulazi u stečajnu masu prelaze na stečajnoga upravitelja.

Nakon otvaranja stečajnoga postupka stečajni upravitelj je dužan cjelokupnu imovinu koja ulazi u stečajnu masu odmah preuzeti u posjed i njome upravljati. Stečajni upravitelj može na temelju ovršnoga rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži dužniku predaju stvari i odrediti ovršne radnje kojima će se taj nalog prisilno ostvariti.

Stečajni upravitelj može nakon pravomoćnosti rješenja o otvaranju stečajnoga postupka zahtijevati od suda da naloži i trećim osobama, u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, predaju tih stvari. Stečajni upravitelj dužan je uz zahtjev dostaviti ispravu o pravu vlasništva na stvari. O zahtjevu stečajnoga upravitelja, nakon što je saslušao osobe u čijem su posjedu predmeti stečajne mase, sud odlučuje rješenjem.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis pojedinih predmeta stečajne mase. Dužnik pojedinac i prijašnje osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu dužni su u tome surađivati sa stečajnim upraviteljem. Stečajni upravitelj dužan je od navedenih osoba prikupiti potrebne obavijesti, osim ako bi zbog toga došlo do štetnoga odugovlačenja postupka.

Stečajni upravitelj dužan je sastaviti popis svih dužnikovih vjerovnika za koje je saznao iz poslovnih knjiga i poslovne dokumentacije dužnika, iz drugih podataka dužnika, prijava tražbina ili na drugi način.

Stečajni upravitelj dužan je s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnoga postupka sastaviti sustavan pregled u kojemu će se navesti i usporediti predmeti stečajne mase i dužnikove obveze i njihova procjena.

Popis predmeta stečajne mase, popis vjerovnika i pregled imovine i obveza moraju se izložiti u pisarnici suda najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Trgovačkopravne i poreznopravne obveze dužnika da vodi knjige i polaže račune ne mijenjaju se otvaranjem stečajnoga postupka. U odnosu na stečajnu masu te dužnosti mora ispunjavati stečajni upravitelj.

Stečajni upravitelj dužan je najkasnije 15 dana prije izvještajnoga ročišta sudu dostaviti izvješće o gospodarskom položaju dužnika i njegovim uzrocima koje će se objaviti na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova najkasnije osam dana prije izvještajnoga ročišta.

Nakon izvještajnoga ročišta stečajni upravitelj dužan je bez odgode unovčiti imovinu koja ulazi u stečajnu masu, ako to nije protivno odluci skupštine vjerovnika.

Stečajni upravitelj dužan je unovčiti imovinu stečajne mase u skladu s odlukama skupštine vjerovnika i odbora vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

a) Predstečajni postupak – prijava tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i u njoj se u prijepisu prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Ministarstvo financija – Porezna uprava može prijaviti tražbine po osnovi poreza, prireza, doprinosa za obvezna osiguranja koja se prema zakonu obvezno izdvajaju iz prihoda, odnosno plaća, kao i druge tražbine koje je ovlaštena naplaćivati na temelju posebnoga propisa, osim tražbina po osnovi poreza i prireza na dohodak od nesamostalnoga rada i doprinosa iz osnovice za osiguranike po osnovi radnoga odnosa.

Radnici i prijašnji dužnikovi radnici u predstečajnom postupku te Ministarstvo financija – Porezna uprava ne podnose prijavu tražbine iz radnoga odnosa, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti – ove tražbine ne mogu biti predmet predstečajnoga sporazuma. Ako te tražbine podnositelj prijedloga nije naveo u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka ili ih je pogrešno naveo, radnici i prijašnji dužnikovi radnici i Ministarstvo financija – Porezna uprava imaju pravo sudu podnijeti prigovor.

Razlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo te dati izjavu odriču li se ili ne odriču prava na odvojeno namirenje.

Izlučni vjerovnici dužni su nadležnu jedinicu Financijske agencije u roku za prijavu tražbine obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi izlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo izlučno pravo.

Razlučni i izlučni vjerovnici dužni su u obavijesti dati izjavu o pristanku ili uskrati pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njihovo razlučno pravo, odnosno izdvajanja predmeta na koje se odnosi njihovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja.

Predstečajni sporazum ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja, ako tim sporazumom nije izrijeком drukčije određeno. Ako je predstečajnim sporazumom drukčije određeno, za različne vjerovnike posebno će se navesti u kojem se dijelu njihova prava smanjuju, na koje vrijeme se odgađa namirenje i koje druge odredbe predstečajnoga sporazuma prema njima djeluju.

Ako vjerovnik nije podnio prijavu tražbine, a tražbina je navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka, tražbina navedena u prijedlogu za otvaranje predstečajnoga postupka smatra se prijavljenom tražbinom.

Dužnik i povjerenik ako je imenovan dužni su očitovati se o prijavljenim tražbinama vjerovnika. Očitovanje o prijavljenim tražbinama podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i za svaku tražbinu sadržava:

1. broj tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
2. podatke za identifikaciju vjerovnika
3. iznos prijavljene tražbine
4. izjavu dužnika i povjerenika ako je imenovan priznaje li ili osporava tražbinu
5. osporavani iznos tražbine
6. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Nakon isteka roka za očitovanje o prijavljenim tražbinama dužnik i povjerenik ako je imenovan ne mogu više osporavati tražbine koje su priznali.

Vjerovnik može osporiti prijavljenu tražbinu drugog vjerovnika.

Osporavanje tražbine podnosi se nadležnoj jedinici Financijske agencije na propisanom obrascu i sadržava:

1. podatke za identifikaciju vjerovnika koji osporava tražbinu
2. broj osporene tražbine iz tablice prijavljenih tražbina
3. podatke za identifikaciju vjerovnika koji je prijavio tražbinu koja se osporava
4. iznos prijavljene tražbine koja se osporava
5. izjavu vjerovnika da osporava tražbinu
6. osporavani iznos tražbine
7. činjenice iz kojih proizlazi nepostojanje osporene tražbine ili dijela tražbine.

Financijska agencija dužna je na propisanom obrascu sastaviti tablicu prijavljenih tražbina i tablicu osporenih tražbina.

b) Stečajni postupak - Prijava tražbine podnosi se stečajnom upravitelju na propisanom obrascu u dva primjerka i u prijepisu joj se prilažu isprave iz kojih tražbina proizlazi, odnosno kojima se dokazuje.

Stečajni upravitelj sastavi će popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnoga postupka koje je obavezan iskazati u bruto iznosu i netoiznosu i predložiti na potpis prijavu njihovih tražbina u dva primjerka.

Tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo na poseban poziv suda. U prijavi takvih tražbina treba naznačiti da se radi o tražbini nižega isplatnog reda i redno mjesto na koje vjerovnik ima pravo.

Izlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom izlučnom pravu, pravnoj osnovi izlučnoga prava i naznačiti predmet na koji se njihovo izlučno pravo odnosi, odnosno u obavijesti naznačiti pravo naknade za izlučna prava.

Razlučni vjerovnici dužni su obavijestiti stečajnoga upravitelja o svom razlučnom pravu, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo. Ako razlučni vjerovnici prijavljuju i tražbinu kao stečajni vjerovnici, u prijavi su dužni naznačiti dio imovine stečajnoga dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo i iznos do kojega njihova tražbina predvidivo neće biti namirena tim razlučnim pravom.

Razlučni vjerovnici koji nisu obavijestili stečajnoga upravitelja o razlučnom pravu na odgovarajući način ne gube pravo odvojenoga namirenja iz predmeta razlučnoga prava. Iznimno, razlučni vjerovnici gube pravo na odvojeno namirenje i nemaju pravo tražiti naknadu štete ili kakvu drugu naknadu od stečajnoga dužnika ili vjerovnika, ako je predmet razlučnoga prava bez njih unovčen u stečajnom postupku, a razlučno pravo nije bilo upisano u javnoj knjizi ili za njega stečajni upravitelj nije znao niti morao znati.

Na ispitnom ročištu prijavljene se tražbine ispituju prema svojim iznosima i redu.

Stečajni upravitelj dužan je određeno se očitovati priznaje li ili osporava svaku prijavljenu tražbinu.

Tražbine koje su osporili stečajni upravitelj, dužnik pojedinac ili koji od stečajnih vjerovnika moraju se posebno raspraviti. Izlučna i razlučna prava nisu predmet ispitivanja.

Tražbina se smatra utvrđenom ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj i ne ospori stečajni vjerovnik, odnosno ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno. Ako dužnik pojedinac ospori tražbinu, to ne sprečava utvrđivanje tražbine.

Sud sastavlja tablicu ispitanih tražbina u koju za svaku prijavljenu tražbinu unosi u kojoj je mjeri tražbina utvrđena prema svom iznosu i svom redu odnosno tko je tražbinu osporio. Osporavanje tražbina dužnika pojedinca također se unosi u tablicu. Na mjenicama ili drugim ispravama o dugu sud će naznačiti da je tražbina utvrđena.

Na temelju tablice ispitanih tražbina sud donosi rješenje kojim odlučuje u kojem iznosu i kojem isplatnom redu su utvrđene, odnosno osporene pojedine tražbine. Tim rješenjem sud odlučuje i o upućivanju na parnicu radi utvrđivanja, odnosno osporavanja tražbine.

Ako je stečajni upravitelj osporio tražbinu, sud će vjerovnika uputiti na parnicu protiv stečajnoga dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine.

Ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, sud će stečajnoga vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnoga dužnika.

Ako su osporene tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, parnica radi utvrđivanja osporene tražbine vodi se prema općim odredbama u postupku pred sudovima, te posebnim odredbama za parnice u radnim sporovima.

Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Namirenje vjerovnika provodi se prema priljevu gotova novca. Stečajni vjerovnici nižih isplatnih redova ne uzimaju se u obzir kod djelomičnih dioba. Diobe obavlja stečajni upravitelj. Prije svake diobe stečajni upravitelj je dužan dobiti suglasnost odbora vjerovnika, odnosno suda ako odbor vjerovnika nije osnovan. U tražbine prvoga višega isplatnog reda ulaze tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa, tražbine proračuna, zavoda ili fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće ili naknade plaće, otpremine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

U tražbine drugoga višega isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove.

Nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova namiruju se prema navedenom redoslijedu:

1. kamate na tražbine stečajnih vjerovnika od otvaranja stečajnoga postupka
2. troškovi koji za pojedine vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku
3. novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškovi kaznenoga ili prekršajnoga postupka
4. tražbine za besplatnu činidbu dužnika
5. tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine.

Nedospjele tražbine dospijevaju otvaranjem stečajnoga postupka.

Tražbine vezane uz raskidni uvjet koji nastupa nakon otvaranja stečajnoga postupka, do nastupanja uvjeta, uzimaju se u obzir kao bezuvjetne tražbine.

Iz stečajne mase najprije se namiruju troškovi stečajnoga postupka i ostale obveze stečajne mase, a stečajni upravitelj namirit će ih redom kojim one dospijevaju.

Prije diobe stečajni upravitelj će sastaviti popis tražbina koje se uzimaju u obzir pri diobi (diobni popis). Tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa uzimaju se u obzir u bruto iznosu. Popis mora sadržavati zbroj tražbina i raspoloživi iznos iz stečajne mase koji će se raspodijeliti vjerovnicima.

Razlučni vjerovnik kojem je dužnik i osobno odgovoran treba najkasnije u roku od 15 dana nakon objave diobnog popisa podnijeti dokaz stečajnom upravitelju da se i u kojem iznosu odrekao odvojenoga namirenja ili da nije odvojeno namiren. Ako dokaz ne podnese pravodobno, njegova se tražbina neće uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi.

Tražbina vezana uz odgovni uvjet pri djelomičnoj se diobi uzima u obzir u njezinu punom iznosu. Udio koji otpada na tu tražbinu odvojiti će se pri diobi.

Pri završnoj diobi tražbina vezana uz odgovni uvjet neće se uzeti u obzir, ako je mogućnost nastupanja uvjeta toliko daleka da ona u vrijeme diobe nema imovinske vrijednosti. U tom će se slučaju iznosi odvojeni tijekom prethodnih dioba za namirenje te tražbine uključiti u masu iz koje će se obaviti završna dioba.

Vjerovnicima koji nisu uzeti u obzir pri djelomičnoj diobi, a za koje se naknadno ispune pretpostavke iz članaka 275. i 276. SZ, isplatit će se u narednoj diobi iz preostale stečajne mase iznos koji ih izjednačava s ostalim vjerovnicima. Tek nakon toga moći će se pristupiti namirenju drugih vjerovnika.

Završnoj diobi pristupa se čim završi unovčenje stečajne mase. Završna dioba smije se poduzeti samo uz suglasnost suda.

Ako se pri završnoj diobi mogu u punom iznosu namiriti tražbine svih stečajnih vjerovnika, stečajni upravitelj će preostali višak predati dužniku pojedincu. Ako je dužnik pravna osoba, stečajni upravitelj će svakoj osobi koja ima udjela u dužniku dati onaj dio viška na koji bi imala pravo u slučaju likvidacije izvan stečajnoga postupka.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

a) Predstečajni postupak - ako vjerovnici prihvate plan restrukturiranja, sud će rješenjem utvrditi prihvatanje plana restrukturiranja i potvrditi predstečajni sporazum, osim ako:

- koji od vjerovnika učini vjerojatnim da se planom restrukturiranja umanjuju prava ispod razine koju bi razumno očekivao ostvariti u slučaju neprovedbe restrukturiranja poslovanja dužnika
- iz plana restrukturiranja ne proizlazi vjerojatnost da će njegova provedba omogućiti sposobnost za plaćanje dužniku u razdoblju do kraja tekuće i u dvije sljedeće kalendarske godine
- planom restrukturiranja nije određeno namirenje iznosa koji bi dobili vjerovnici da njihova tražbina nije osporena ili
- je planom restrukturiranja predloženo pretvaranje tražbine jednog ili više vjerovnika u temeljni kapital dužnika, a članovi dužnika nisu u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima donijeli odluku kojom se to dopušta.

Ako nisu ispunjene pretpostavke za potvrdu predstečajnoga sporazuma, sud će rješenjem utvrditi uskraćivanje potvrde predstečajnoga sporazuma i obustaviti postupak.

Potvrđeni predstečajni sporazum ima pravni učinak i prema vjerovnicima koji nisu sudjelovali u postupku i prema vjerovnicima koji su sudjelovali u postupku, a njihove se osporene tražbine naknadno utvrde.

Dužnik kojem su na temelju potvrđenoga predstečajnog sporazuma otpisane obveze po osnovi kojih je ostvario dobit, dužan je tako nastalu dobit zadržati do isteka roka za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz predstečajnoga sporazuma.

Vjerovniku koji u skladu s potvrđenim predstečajnim sporazumom otpisuje tražbinu od dužnika iznos otpisane tražbine utvrđuje se kao porezno priznati rashod.

b) Stečajni postupak - odmah nakon završetka završne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka koje se dostavlja tijelu koje vodi registar u kojem je dužnik upisan. Brisanjem iz registra stečajni dužnik pravna osoba prestaje postojati, a stečajni dužnik fizička osoba gubi svojstvo trgovca pojedinca, obrtnika ili osobe koja obavlja samostalnu djelatnost.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Stečajni vjerovnici mogu nakon zaključenja stečajnoga postupka protiv dužnika pojedinca neograničeno ostvarivati svoje preostale tražbine.

Stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene i koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu, mogu protiv dužnika pokrenuti postupak ovrhe na temelju rješenja kojim je njihova tražbina utvrđena. S neosporenom tražbinom izjednačena je tražbina osporavanje koje nije uspjelo.

Sud će na prijedlog stečajnoga upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti odrediti nastavljanje postupka radi naknadne diobe ako se nakon završnoga ročišta:

1. ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima
2. iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrate u masu

3. pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu.

Nastavljanje postupka radi naknadne diobe sud će odrediti bez obzira na to je li postupak bio zaključen.

Sud može odustati od određivanja nastavljanja postupka radi naknadne diobe, te iznos koji stoji na raspolaganju za podjelu vjerovnicima ili pronađeni predmet prepustiti dužniku pojedincu, ako to smatra primjerenim s obzirom na neznatnost iznosa ili malu vrijednost predmeta te troškove nastavljanja postupka radi naknadne diobe. Određivanje nastavljanja postupka radi naknadne diobe sud može uvjetovati uplatom predjuma kojim će se namiriti troškovi nastavljanja postupka radi naknadne diobe.

Nakon provedbe naknadne diobe sud će donijeti rješenje o zaključenju stečajnoga postupka.

Nakon određivanja naknadne diobe stečajni upravitelj će iznos kojim se može slobodno raspolagati ili iznos dobiven unovčenjem naknadno pronađenoga dijela stečajne mase podijeliti prema završnom popisu. Stečajni upravitelj račun polaže sudu.

Vjerovnici stečajne mase za čije je zahtjeve stečajni upravitelj saznao:

1. pri djelomičnoj diobi, tek nakon određivanja dijela za diobu
 2. pri završnoj diobi, tek nakon završetka završnoga ročišta ili
 3. pri naknadnoj diobi, tek nakon objavljivanja popisa o toj diobi,
- mogu tražiti namirenje samo iz sredstava koja nakon diobe preostanu u stečajnoj masi.

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

U predstečajnom i stečajnom postupku svaki vjerovnik snosi svoje troškove postupka, ako SZ – om nije drukčije određeno.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pobojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

Pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti pravo na ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama SZ-a. S pravnom radnjom izjednačeno je i propuštanje zbog kojega je stečajni dužnik izgubio kakvo pravo ili kojim su protiv njega imovinskopravni zahtjevi bili zasnovani, održani ili osigurani.

Pravna radnja, poduzeta u posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava (kongruentno namirenje), može se pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost.

Pobojna je i pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje u skladu sa sadržajem njegova prava, ako je poduzeta nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka i ako je vjerovnik u vrijeme njezina poduzimanja znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Smatrat će se da je vjerovnik znao za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da postoji nesposobnost za plaćanje ili da je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za nesposobnost za plaćanje ili prijedlog za otvaranje postupka.

Pravna radnja kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje, koje on nije imao pravo zahtijevati ili nije imao pravo zahtijevati na taj način ili u to vrijeme, može se pobijati:

1. ako je poduzeta u posljednjem mjesecu prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga ili
2. ako je poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a dužnik je u to vrijeme bio nesposoban za plaćanje ili
3. ako je radnja poduzeta tijekom trećega ili drugoga mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a vjerovnik je u vrijeme njezina poduzimanja znao da se njome oštećuju stečajni vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti na temelju kojih se nužno moralo zaključiti da se njome vjerovnici oštećuju. Za osobu koja je s dužnikom bila bliska u vrijeme poduzimanja radnje pretpostavlja se da je znala za oštećenje stečajnih vjerovnika.

Pravni posao dužnika kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju može se pobijati:

1. ako je poduzet tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, ako je u vrijeme njegova poduzimanja dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je druga strana u to vrijeme znala za tu nesposobnost ili
2. ako je poduzet nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a druga je strana u vrijeme pravnoga posla znala ili morala znati za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

S pravnim poslom kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju izjednačena je pravna radnja dužnika kojom dužnik gubi neko od svojih prava ili zbog koje pravo više ne može ostvarivati, ili radnja na temelju koje se protiv dužnika može održati na snazi ili ostvariti neki imovinsko-pravni zahtjev.

Pravna radnja koju je dužnik poduzeo u posljednjih deset godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga s namjerom da oštetiti svoje vjerovnike može se pobijati ako je druga strana u vrijeme poduzimanja radnje znala za namjeru dužnika. Znanje za namjeru pretpostavlja se ako je druga strana znala da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Smatrat će se da je vjerovnik znao da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da je dužnik nesposoban za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Naplatni ugovor sklopljen između dužnika i njemu bliske osobe može se pobijati ako se stečajni vjerovnici njime izravno oštećuju. Taj se ugovor ne može pobijati ako je sklopljen ranije od dvije godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili ako druga strana dokaže da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da oštetiti vjerovnike.

Pravna radnja dužnika bez naknade ili uz neznatnu naknadu može se pobijati, osim ako je poduzeta četiri godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka. Ako se radi o uobičajenom prigodnom daru neznatne vrijednosti, radnja se ne može pobijati.

Pobojna je pravna radnja kojom se za tražbinu člana društva za vraćanje zajma kojim se nadomješta kapital ili za neku njemu odgovarajuću tražbinu:

1. daje osiguranje, i to ako je radnja poduzeta u posljednjih pet godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga
2. jamči namirenje, ako je radnja poduzeta u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga.

Pobojna je pravna radnja kojom je tajnom članu društva ulog u potpunosti ili djelomično vraćen ili kojom mu je njegov udio u nastalom gubitku u potpunosti ili djelomično oprošten, ako je sporazum na kojemu se radnja temelji sklopljen u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka nad trgovačkim društvom ili nakon toga. Isto vrijedi i ako se u svezi sa sporazumom tajno društvo likvidira.

Od primatelja se u slučaju kongruentnoga namirenja ne može tražiti vraćanje onoga što mu je dužnik isplatio na temelju mjenice ako bi prema mjeničnom pravu primatelj u slučaju odbijanja primanja plaćanja izgubio mjenični zahtjev prema drugim mjeničnim obveznicima.

Smatra se da je pravna radnja poduzeta u vrijeme nastupanja njezinih pravnih učinaka.

Ako je za pravovaljanost nekoga pravnog posla potreban upis u javnu knjigu, upisnik ili očevidnik, smatrat će se da je pravni posao poduzet onda kad su bile ispunjene ostale pretpostavke za njegovu valjanost, kad izjava volje o upisu postane obvezujuća za dužnika i kad druga strana podnese zahtjev za upis pravne promjene. Odredba se na odgovarajući način primjenjuje na zahtjev za upis predbilježbe radi osiguranja prava na pravnu promjenu.

Ako je pravna radnja s uvjetom ili rokom, mjerodavno je vrijeme njezina poduzimanja, a ne vrijeme nastupanja uvjeta ili isteka roka.

Može se pobijati i pravna radnja za koju postoji ovršna isprava i radnja koja je poduzeta u postupku ovrhe.

Ako je dužnik za svoju činidbu primio protučinidbu jednake vrijednosti koja je izravno ušla u njegovu imovinu, pravna radnja povodom koje je činidba ispunjena može se pobijati samo uz pretpostavke za namjerno oštećenje.

Pravne radnje stečajnoga dužnika ovlašten je pobijati stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika na temelju odobrenja suda. Tužba se podnosi protiv osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta.

Stečajni upravitelj može podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku od godinu i pol dana od otvaranja stečajnoga postupka.

Svaki stečajni vjerovnik ima pravo podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji za svoj račun i na svoj rizik troškova ako:

- stečajni upravitelj ne podnese tužbu radi pobijanja pravnih radnji u roku iz stavka 3. ovoga članka – u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka

- stečajni upravitelj povuče tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave pravomoćnog rješenja kojim je utvrđeno povlačenje tužbe na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova

- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj očitovao da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave očitovanja stečajnog upravitelja da neće podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova

- je prethodno zatražio očitovanje stečajnog upravitelja i ako se stečajni upravitelj nije u roku od tri mjeseca očitovao hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji – u roku od tri mjeseca od objave poziva stečajnom upravitelju da se očituje hoće li podnijeti tužbu radi pobijanja pravnih radnji.

Ako se zahtjev za pobijanje pravne radnje prihvati, pobijena pravna radnja je bez učinka prema stečajnoj masi i protivna strana dužna je vratiti u stečajnu masu sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Prijedlog za ovrhu na temelju presude kojom se prihvaća zahtjev za pobijanje pravne radnje može podnijeti stečajni upravitelj u ime i za račun stečajnog dužnika odnosno stečajne mase te stečajni vjerovnik u svoje ime a za korist stečajnog dužnika odnosno stečajne mase.

Primatelj činidbe bez naknade ili uz neznatnu naknadu mora vratiti ono što je primio samo ako je time obogaćen, osim ako je znao ili je morao znati da se takvom činidbom oštećuje vjerovnike.

Pravomoćna presuda donesena u parnici za pobijanje pravnih radnji djeluje prema stečajnom dužniku, odnosno stečajnoj masi te svim stečajnim vjerovnicima, ako SZ – om nije drukčije određeno.

Ako sud u parnici prihvati zahtjev za pobijanje pravne radnje, protivna strana dužna je sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje vratiti u stečajnu masu. Nakon vraćanja novčane koristi stečene na osnovi pobijene radnje u stečajnu masu, tužitelji stečajni vjerovnici imaju pravo prvenstvenog namirenja iz koristi vraćene u stečajnu masu razmjerno visini njihove utvrđene tražbine.

Pravne radnje dužnika mogu se pobijati i isticanjem prigovora u parnici bez vremenskoga ograničenja.

Pravna radnja može se pobijati i protiv nasljednika ili drugoga univerzalnoga pravnog sljednika protivnika pobijanja.

Pravna radnja može se pobijati protiv ostalih pravnih sljednika protivnika pobijanja:

1. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja znao za okolnosti na kojima se zasniva poboynost stjecanja njegova pravnog prednika
2. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja bio osoba koja je dužniku bliska, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva poboynost stjecanja njegova pravnog prednika
3. ako je pravnom sljedniku ono što je stečeno ustupljeno bez naknade ili uz neznatnu naknadu.

Pravna radnja poduzeta nakon otvaranja stečajnoga postupka koja ostaje na snazi prema pravilima o zaštiti povjerenja u javne knjige, može se pobijati prema pravilima o pobijanju pravnih radnji poduzetih prije otvaranja stečajnoga postupka.

Posljednji put ažurirano: 21/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosuđna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.